

Довідка
про консультації проєкту Програми економічного і соціального
розвитку Луганської області на 2024-2027 роки та звіту
про стратегічну екологічну оцінку

Відповідно до вимог ст. 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі – Закон) Департаментом економічного розвитку та зовнішньоекономічної діяльності Луганської обласної державної адміністрації з 15.08.2023 до 13.09.2023 проведено консультації з органами, визначеними у статтях 6-8 Закону до проєкту Програми економічного і соціального розвитку Луганської області на 2024-2027 роки (далі – Програма) та Звіту про стратегічну екологічну оцінку Програми економічного і соціального розвитку Луганської області на 2024-2027 роки (далі – Звіт про СЕО).

Проєкт Програми, Звіт про СЕО та повідомлення про їх оприлюднення розміщені 15.08.2023 на головній сторінці вебсайту облдержадміністрації в розділі «Соціально-економічний стан», підрозділі «Проведення СЕО Програми економічного і соціального розвитку» та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Згідно ст. 13 Закону, органи, зазначені у статтях 6-8 Закону, у строк, що не перевищує 30 днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки проєкту Програми та Звіту про СЕО, надають замовнику свої зауваження і пропозиції шляхом їх внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Зауваження та пропозиції, що надійшли у встановлений термін:

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (лист від 07.09.2023 № 25/5-21/14233-23):

1) серед іншого врахувати положення, завдання та заходи щодо охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів, визначені відповідними планами, стратегіями, програмами та іншими документами загальнодержавного рівня, а також міжнародними угодами Стороною яких є Україна, у тому числі:

Національним планом дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.04.2021 № 443-р;

Планом заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 932-р;

рішенням Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі – НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення екологомеліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ» (<https://mepr.gov.ua/news/32479.html>).

Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»;

Стратегією зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;

Планом заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р;

Державною стратегією управління лісами України до 2035 року та операційним планом її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;

Водною стратегією України на період до 2050 року та плану її реалізації у 2022 - 2024 роках, схвалених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134;

Цілями Сталого Розвитку, затверджених 70-ю сесією Генеральної асамблеї ООН (резолуція від 25.09.2015 70/1), серед іншого з урахуванням Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 686-р «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку»;

Ріо – Конвенціями та інших міжнародними угодами природоохоронного спрямування.

Пропозицію враховано. Проект Програми та Звіт доповнено інформацією щодо зв'язку із зазначеними документами державного планування.

2) розділ 2 Звіту потребує доповнення інформацією про прогнозні зміни стану довкілля, якщо Проект не буде затверджено.

Зауваження враховано. Звіт доповнено інформацією стосовно прогнозних змін стану довкілля, якщо Проект не буде затверджено.

3) розділ 8 Звіту потребує доповнення інформацією про опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення під час здійснення стратегічної екологічної оцінки.

Зауваження враховано. Звіт доповнено інформацією щодо опису способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-яких ускладнень під час здійснення стратегічної екологічної оцінки.

4) розділ 9 Звіту має відповідати вимогам пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272, у розділі мають бути наведені: зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання; цільові значення кількісних та якісних показників, відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; цільові значення кількісних та якісних показників для запобігання, зменшення та

пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати; періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями; засоби і способи виявлення замовником наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

У Звіті зазначено, що «Згідно статті 17 розділу 5 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному вебсайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Моніторинг базується на розгляді обмеженої кількості відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів. Для моніторингу наслідків реалізації Програми для довкілля застосовуються екологічні індикатори, особливо ті, для яких є моніторингові дані.

Враховуючи те, що відповідно до положень Закону України від 03 березня 2022 року № 2115-XI «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації, за деяким винятком, та ускладненість проведення аналізу ситуації в зоні конфлікту у зв'язку із тимчасовою окупацією майже всієї території області – пропонується здійснення моніторингу виконання Програми за даними щодо:

1) середньорічних концентрацій забруднюючих речовин по містах області, де Луганський обласний центр гідрометеорології здійснює дослідження стану атмосферного повітря для основних забруднювачів у порівнянні до затверджених рівнів ГДК у атмосферному повітрі населених місць;

2) державного моніторингу поверхневих вод в Луганській області на відповідність затвердженим ГДК в поверхневих водах на території області для головних забруднювачів поверхневих вод, що здійснюється Сіверсько-Донецьким басейновим управлінням водних ресурсів.

У разі відсутності даних щодо зазначених показників, внаслідок ведення тривалих бойових дій на території області, пропонується, як альтернативний варіант, використати статистичні дані щодо стану атмосферного повітря та водних ресурсів на території області.»

Також наведені індикатори для проведення моніторингу виконання Програми та зазначена їх періодичність.

Проведення моніторингу наслідків виконання Програми для довкілля передбачено щороку разом із підготовкою звіту про підсумки її виконання. У додатках 1, 2 до Програми передбачені цифрові значення як фактичні, на час

розробки проєкту Програми, так і за роками прогнозного періоду та будуть використані при проведенні моніторингу.

Вимоги пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272, будуть враховані при здійсненні моніторингу.

5) Замовник має забезпечити інформування про затвердження Проєкту відповідно до вимог статті 16 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Пропозиція прийнята до відома. Затверджений документ державного планування протягом п'яти робочих днів з дня його затвердження буде розміщено на офіційному вебсайті Луганської обласної державної адміністрації та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, про що письмово буде повідомлено центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Департамент комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів Луганської обласної державної адміністрації
(лист від 08.09.2023 № 06/01-01/20230908-8):

1) запропоновано у проєкті документа державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку додатково врахувати положення, завдання та заходи щодо охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів, визначені відповідними планами, стратегіями, програмами та іншими документами загальнодержавного рівня, а також міжнародними угодами Стороною яких є Україна, у тому числі:

Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету міністрів України від 21.04.2021 № 443-р;

Плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 932-р;

Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;

Водної стратегії України на період до 2050 року та плану її реалізації у 2022 - 2024 роках, схвалених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134;

Державної стратегії управління лісами України до 2035 року та операційним планом її реалізації у 2022-2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р.

Пропозицію враховано. Проєкт Програми та Звіт доповнено інформацією щодо зв'язку з зазначеними документами державного планування.

2) привести термінологію у сфері управління відходами до вимог Закону України «Про управління відходами», який набрав чинності 09.07.2023 року, а саме замінити слова «Створення системи поводження з твердими побутовими відходами» на «Створення системи управління побутовими відходами» та інше.

Зауваження враховано. Термінологію у сфері управління відходами приведено у відповідність до вимог Закону України «Про управління відходами».

3) замовник має забезпечити інформування про затвердження Проекту документа державного планування відповідно до вимог статті 16 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Також, відповідно до статті 17 Закону замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, визначено Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272.

Пропозиція прийнята до відома. Затверджений документ державного планування протягом п'яти робочих днів з дня його затвердження буде розміщено на офіційному вебсайті Луганської обласної державної адміністрації та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, про що письмово буде повідомлено центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Департамент охорони здоров'я Луганської обласної державної адміністрації (лист від 11.09.2023 № 1/06-02900):

Пропозиції та зауваження відсутні.

Директор Департаменту
економічного розвитку та
зовнішньоекономічної діяльності
Луганської обласної
державної адміністрації

Ігор КУДЕНКО